

RAPORT
privind activitatea Consiliului de Administrație al
Întreprinderii de Stat „MEDISAN” în anul 2024

1. Componenta Consiliului de Administrație în anul 2024

Componenta CdA la începutul anului 2024:

La începutul anului 2024, în componența Consiliului de Administrație erau următorii membri:

1. **Iurie Palade** – Președinte al Consiliului de Administrație, Direcția juridică și contencios administrativ, Agenția Proprietății Publice;
2. **Tatiana Cercez** – membru, consultant principal, *Ministerul dezvoltării Economice și Digitalizării*;
3. **Ion Gumene** – membru; secretar de stat, Ministerul Finanțelor.

Conform ordinului APP nr. 147 din 31.05.2024, în componența Consiliului de Administrație au fost desemnați următorii membri:

1. **Vadim Cortac**, consultant principal, Direcție parteneriat public-privat și proiecte investiționale, Agenția Proprietății Publice;
2. **Tatiana Cercez**, consultant principal, Direcția cooperare economică internațională, Ministerul dezvoltării Economice și Digitalizării;
3. **Ion Gumene**, secretar de stat, Ministerul Finanțelor.

2. Ședințele Consiliului de Administrație

Numărul de ședințe:

În anul 202, au avut loc 4 ședințe a Consiliului de Administrație, care s-au desfășurat la data de 27.03.2024, 12.06.2024, 13.09.2024 și 26.11.2024.

Astfel,

- a) Potrivit procesului-verbal nr. 1 din 27 martie 2024, pe ordinea de zi au fost examinate 5 subiecte.
- b) Conform procesului-verbal nr. 2 din 06 aprilie 2024, pe ordinea de zi au fost examinate 2 subiecte.
- c) Conform procesului-verbal nr. 3 din 13 septembrie 2024, pe ordinea de zi au fost examinate 2 subiecte.
- d) Conform procesului-verbal nr. 4 din 26 noiembrie 2024, pe ordinea de zi au fost examinate 4 subiecte.

Astfel, în anul 2024 în cadrul ședințelor Consiliului de Administrație au fost examinate în total 13 subiecte.

Cele mai importante subiectele examinate:

- Aprobarea devizului de venituri și cheltuieli, statelor de personal;
- Examinarea demersurilor Agenției Proprietății Publice cu privire la cadre etc.;
- Examinarea indicatorilor de performanță a întreprinderii și administratorului;
- Planificarea indicatorilor de performanță;
- Examinarea deciziei cu privire la repartizarea profitului net;
- Examinarea propunerilor privin măsurile de ameliorare a situației întreprinderii afiliate.

3. Rezultatele și acțiuni desfășurate de către organul executiv și Consiliul de administrație în anul 2024

Pe parcursul perioadei de gestiune, Î.S. „Medisan” a continuat să întreprindă acțiuni în vederea restabilirii activității Î.S. „Medisan” și Î.A. „Sanatoriul Moldova” din or. Truscaveț, care și-a continuat activitatea în perioada de criză economico-financiară, provocată de conflictul militar din Ucraina.

Astfel, pe parcursul anului 2024, ÎS „Medisan” a vândut 67 bilete de tratament, în suma de 578 312 lei.

Veniturile totale ale ÎS „Medisan” au însumat 136 548,10 lei, dintre care:

- din vânzarea билетelor de tratament – 136 063,65 lei;
- alte venituri financiare – 484,45 lei.

Cheltuielile totale ale ÎS „Medisan” au constituit 1 189 326,22 lei, În același timp, pierderile nete ale ÎS „Medisan” au însumat 1 052 778,12 lei.

Pe parcursul anului 2024, ÎA „Sanatoriul „Moldova” a acordat tratament de recuperare pentru 5 252 persoane.

Astfel, gradul de ocupare a fost îndeplinit în mărime de **47,8%** sau 54 920 pat/zile, **în comparație cu 37,1% sau pat/zile în** perioada similară a anului 2023.

Venitul total al ÎA „Sanatoriul „Moldova”, în perioada de gestiune a constituit suma de 54 770,90 mii hrivne (24 646,5 mii lei). Venitul din vânzarea билетelor de tratament a constituit 50,2 mln hrivne, cu o creștere de 33% față de anul precedent.

Cheltuielile ÎA „Sanatoriul „Moldova” au constituit 60 701,0 mii hrivne (27 315,45 mii lei).

Pierderile întreprinderii pentru anul 2024 au constituit 5 930,1 mii hrivne (2 668,5 mii lei), sau cu 1 513,0 mii hrivne mai mică în comparație cu anul trecut.

Membrii Consiliului au subliniat evoluția pozitivă a indicatorilor operaționali și financiari economici ai sanatoriului ”Moldova” (creșterea gradului de ocupare, a veniturilor și diminuarea treptată a pierderilor nete), achitarea parțială a datoriilor salariale față de

angajați și bugetul național al Ucrainei, creditori, cât și formarea de rezerve minime pentru acoperirea cheltuielilor curente pentru perioada extrasezonieră pentru asigurarea păstrării patrimoniului și funcționării instituției.

Conform deciziei CdA administratorul Î.S. Medisan elaborat și prezenta o solicitare în adresa Guvernului Republicii Moldova și Fondatorul privind situația creată la Î.A. „Sanatoriul „Moldova” și propuneri de soluții de rezolvarea problemei datoriilor, la nivel guvernamental, în scopul neadmiterii pierderii bunurilor Republicii Moldova. Printre scenariile formulate erau următoarele:

- Organizarea licitației de vânzare a activelor Î.A. „Sanatoriul „Moldova” cu datoriile acumulate, care prezintă interes pentru potențiali investitori ca complexul curativ-sanatorial;
- Organizarea concursului privind darea în locațiunea a activelor Î.A. „Sanatoriul „Moldova” cu obligativitate de a achita datoriile sanatoriului.
- Fuziunea Î.S. „Medisan” cu o altă întreprinderea de stat, care are posibilități financiare de a achita datoriile Î.A. „Sanatoriul „Moldova” și este cointerесată de a investi în dezvoltarea sanatoriului;
- Fondarea unei entități noi, afiliate Î.S. „Medisan” (sau filialei ori reprezentanței pe teritoriul Ucrainei), la care va fi transmise activele Î.A. „Sanatoriul „Moldova” pentru gestionarea mai eficientă, prin separarea activelor funcționale corespunzătoare, fără datorii creditoare și debitoare.

Urmare a demersului expediat, Cancelaria de Stat a readresat demersul Agenției Proprietății Publice, care la rândul său a reexpediat demersul pentru examinare CdA Î.S. “Medisan”.

În perioada 23.07.24 – 27.07.24 a fost efectuată deplasarea în scop de serviciu pentru constatarea în colectarea și verificarea informației argumentative necesare pentru elaborarea unui set de măsuri de solicitare de suport financiar din fondul de rezervă a Guvernului pentru întreprinderea ”Sanatoriul Moldova” din or. Truscaveț. În cadrul deplasării au fost realizate următoarele activități:

1. Patru întruniri în cadrul Serviciu fiscal regional din or. Drohobici, inclusiv Șeful Serviciului Fiscal, angajații responsabili pentru evidența și colectarea impozitelor
2. Convorbire cu avocatul responsabil pentru litigiul cu compania Lvov Gaz și Borislav Teplo
3. Convorbire cu expertul contabil care a asigurat verificarea evidenței contabile a ”Sanatoriul Moldova” și elaborarea instrucțiunilor pentru serviciul contabil
4. Ședințe de lucru cu managementul entității, inclusiv serviciul economic, serviciul contabil, responsabilii pentru vânzări.

Principalele concluzii și constatări:

Conform informației oficiale recepționate de la serviciul fiscal, la momentul realizării controlului, a fost constatat că la Inspectoratul Fiscal al r-ului Drohobici nu au fost înregistrate facturile fiscale TVA pentru perioada 2020-2024, în mărimea 10 824 448,31 hrivne (4 871 001,74 lei) (acest episod

este inclus în informarea PCCOCS nr.8 din 11.02.2025. De asemenea de menționat, că începând cu anul 2023, este imposibil de a înregistra facturile fiscale menționate din cauza lipsei mijloacelor financiare pe cont electronic în suma de peste 7 mln. hrivne, create artificial.

Mai mult ca atât, în cazul înregistrării facturilor fiscale menționate, Inspectoratul Fiscal va calcula penalități în mărime de 50% din suma facturilor neînregistrate (circa 5,5 mln. hrivne (2,47 mln. lei)). Din acest motiv, după inițierea procedurii de înregistrare în anul 2024 a facturilor fiscale menționate, de către Serviciul Fiscal r-lui Drohobîci au fost calculate penalități în mărime de 3 180 509,87 hrivne (1 431 229,44 lei). Astfel, după inițierea înregistrării facturilor fiscale, va crește semnificativ datoria față de buget, iar în cazul depistării facturilor fiscale neînregistrate în cadrul unui control fiscal, suma penalităților va crește până la 100% (circa 11 mln. hrivne (4,95 mln. lei)).

Specificul calculării penalităților și amenzilor, acestea se calculează în mod automatizat doar în momentul plății datoriilor de bază, fapt ce nu permite evaluarea cu exactitate a valorii penalităților și amenzilor. Dar urmare consultării cu specialiștii serviciul fiscal local amenda și penalitatea constituie circa 30% (10%+20%) din valoarea impozitelor neachitate + plus dobânda Băncii Naționale a UA pentru fiecare zi de întârziere.

În scopul identificării cauzelor acumulării acestor datorii, a fost dată indicație serviciului contabil și economic să prezinte un raport de serviciu. Totodată urmare a discuției cu conducerea și funcționarii serviciului fiscal au fost prezentate următoarele constatări și supoziții:

Pînă în anul 2021, ÎA "Sanatoriul Moldova" se prezenta drept un contribuabil exemplar. După anul 2021, cînd întreprinderea a schimbat adresa juridică în orașul Kiev, întreprinderea a început acumularea datoriilor față de buget. **Oficialii ucraineni ai Serviciului fiscal apreciază această situație, drept un proces de falimentare intenționată a întreprinderii.**

Din explicațiile verbale ale angajaților ÎA "Sanatoriul Moldova" cauzele acumulării datoriilor în perioada 2021-2023 ar fi fost:

1. Imposibilitatea înregistrării facturilor fiscale în sistemul electronic de raportare a TVA din cauza lipsa mijloacelor financiare în contul electronic al întreprinderii pentru raportarea și achitarea TVA. Specificul funcționării acestui sistem nu permite înregistrarea facturilor dacă nu dispui de mijloace financiare pe acest cont.
2. Lipsa informației sau obținerea întârziată a informației de la serviciul fiscal din Kiev privind datoriile și a dispozițiilor de plată a impozitelor.
3. Lipsa resurselor financiare pentru achitarea TVA și altor impozite.

Expertul contabil independent, care a examinat situația fiscală a întreprinderii, a confirmat *în parte* explicațiile serviciului contabil al ÎA "Sanatoriul Moldova", totodată a afirmat că una dintre principalele cauze a neachitării TVA constituie planificarea defectuoasă, **posibil chiar rău intenționată, a fluxurilor de venituri și cheltuieli sub aspectul planificării TVA spre plată în buget**, în cumul cu ignorarea obligativității înregistrării facturilor fiscale în cabinetul electronic al întreprinderii în sistemul electronic de raportare a facturilor TVA și achitare a TVA. Totodată angajații serviciului contabil și cel economic au relatat că nu a existat niciun motiv obiectiv de

strămutare a adresei juridice din or. Truscaveț în or. Kiev, activitatea întreprinderii fiind afectată enorm.

La momentul inspectării Sanatoriului, întreprinderea este gestionată de Graciov A. S. În această perioadă întreprinderea înregistrează un grad de ocupare a sanatoriului similar perioadei de înaintea Covid și a conflictului militar. În perioada deplasării sanatoriul înregistra un grad de ocupare de cca 100%.

- Întreprinderea face față plăților curente, fiind la zi cu achitarea serviciilor și produselor/materialelor necesare activității întreprinderii
- Organul executiv întreprinde măsuri pentru stingerea integrală a datoriilor curente și parțială a celor istorice față de bugetul de stat.
- Datoriile istorice față de bugetul de stat zădărnicesc activitatea operațională a întreprinderii, conturile întreprinderii fiind blocate, fiind permisă doar achitățile salariale, a datoriilor și a furnizorilor de bază
- Realizarea oricăror planuri de dezvoltare a întreprinderii sunt blocate de povara datoriilor, în special a celor față de buget. Din spusele directorului Graciov A. S. stingerea datoriilor față de buget ar facilita și stingerea datoriilor recunoscute față de furnizori din sursele acumulate ale întreprinderii.

Din spusele directorului Graciov A. S., în întreprindere a funcționat o schemă de sustragere a veniturilor întreprinderii prin:

- neînregistrarea beneficiarilor de servicii hoteliere și medicale, respectiv neachitarea în casieria întreprinderii a plăților pentru serviciile prestate
- acordarea de discount-uri exagerate agențiilor turistice și organelor sindicale la prețul foilor de odihnă contra unui comision neoficial. De notat că foile turistice destinate R. Moldova se oferă cu un discount de maximum 5%, în timp ce pentru agențiile din Ucraina, discount-ul se ridică la 15%
- redirectionarea, sub diferite pretexte, de către responsabili de vânzări a cererii de foi de odihnă de la ÎA "Sanatoriul Moldova" către alte întreprinderi similare din orașul Truscaveț (în proprietatea unor actuali sau foști angajați ai întreprinderii).

În perioada deplasării au fost depuse cereri de concediere de către managerul superior responsabil de vânzări și câțiva angajați ai recepției. În paralel au fost angajați și instruiți supleanți pentru aceste funcții. De notat că managerul superior concediat, a amenințat deschis despre încetarea relațiilor contractuale ale ÎA "Sanatoriul Moldova" cu un șir de agenții turistice și organe sindicale. Organul executiv ne-a informat că este capabil de face față provocărilor care vor urma, entitatea deja a întreprins măsuri pentru atragerea clienților (publicitatea, negocieri cu agențiile turistice vizate și terțe)

Riscuri identificate

Competențele slabe ale responsabililor pentru evidența financiar-contabilă

Deși au fost întreprinse măsuri pentru creșterea competențelor angajaților din serviciul contabil, în special prin instruirea de către experții invitați, în domeniul înregistrării și planificării TVA, chiar în timpul deplasării au fost depistate episoade de neînregistrare a facturilor fiscale.

Angajații serviciului contabil au primit instrucțiuni cum să înregistreze facturile fiscale chiar în situația soldului negativ în cabinetul electronic al TVA al întreprinderii. Organul executiv este la etapa de negociere cu candidații pentru înlocuirea în corpore a personalului serviciului contabil și resurse umane.

Oportunități

1. Avantajul concurențial strategic al ÎA "Sanatoriul Moldova" constituie funcționarea pe lângă a infrastructurii hoteliere, a infrastructurii medicale și de reabilitare, care acoperă practic de toate tipurile de servicii curativ medicale și de reabilitare specifice zonei. De notat că toate întreprinderile alăturate, cum ar fi pensiunea din rețeaua Rixos, Sanatoriul Carpati au un grad de ocupare inferior ÎA "Sanatoriul Moldova".
2. Chiar și în stare de război, întreprinderea dă semnale de restabilire a indicatorilor de ocupare a serviciilor hoteliere și celor medicale.
3. Datorită existenței infrastructurii medicale și de reabilitare (încăperi, echipament, zone amenajate) întreprinderea suscită interesul personalului medical, interesat în arendarea spațiilor în incinta centrului medical.

Totodată, neatinând la situația militară în Ucraina, există riscul major de inițiere de către creditorii a procedurii de insolvență ale Î.A. „Sanatoriul „Moldova” cu preluarea abuzivă a bunurilor proprietate a Republicii Moldova. De menționat că directorul Î.A. „Sanatoriul „Moldova”, pentru soluționarea problemelor, legate cu creșterea penalităților, a propus Serviciul Fiscal r-lui Drohobici de a semna un acord de eșalonare datoriei principale față de buget pe etape. Însă a primit răspuns negativ din motivul, că penalități se calculează de către sistem automatizat al Serviciului Fiscal al Ucrainei, și problema calculării penalităților poate fi rezolvată numai la nivel de Guvern al Ucrainei.

Reieșind din cele expuse, în vederea neadmiterii pierderii bunurilor Republicii Moldova, suplimentar la opțiuni de ieșire din situația de criză propuse Guvernului și Fondatorului, se consideră oportun de a iniția la nivel interguvernamental negocieri cu Guvernul Ucrainei, referitor la rezolvarea problemei penalităților la datoriile Î.A. „Sanatoriul „Moldova”, prin semnarea unui acord de eșalonare datoriei principale față de buget pe etape.

Ttodată, ÎS „Medisan” s-a adresat la APP cu solicitarea de a sesiza Procuratura Generală a Ucrainei și Procuratura Generală a Republicii Moldova referitor la atragerea la răspunderea persoanelor responsabili pentru prejudiciul cauzat ÎA „Sanatoriul „Moldova”. Totodată organului executiv, coordonând intenția cu Consiliul de Administrație a adresat Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și cauze speciale setul de materiale pentru câteva episoade din activitatea Î.A. „Sanatoriul „Moldova” din or. Truscaveț pentru perioada 2021-2023, care au adus prejudiciu

întreprinderii în proporții deosebit de mari și îndreptate spre falimentarea intenționată a întreprinderii, cu preluarea abuzivă bunurilor proprietății Republicii Moldova.

Vadim Cortac

Președinte al Consiliului de Administrație

Desemnat conform ordinului APP nr. 147 din 31.05.2024

Digitally signed by Cortac Vadim
Date: 2025.06.14 12:02:07 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

